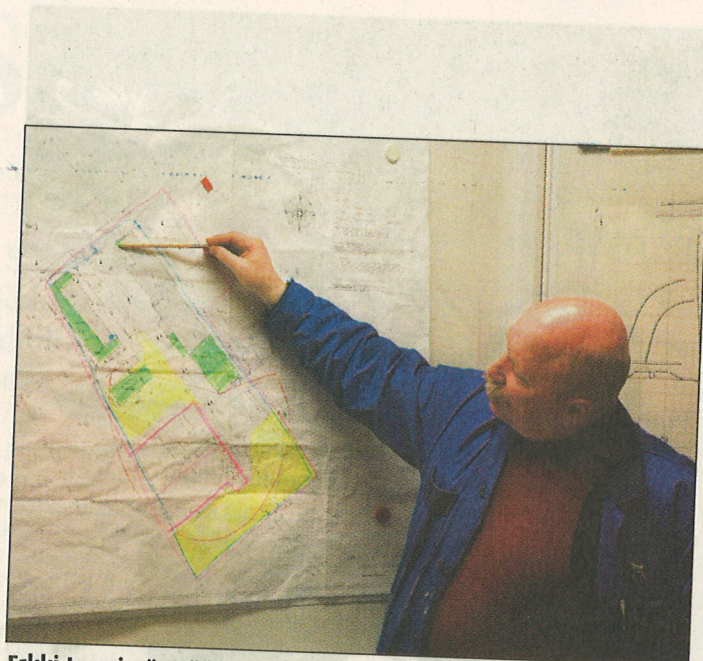

Sunnuntai 5.4.2009

WARKAUDEN LEHTI

Erkki Lappi näyttää, miten yritys on laajentunut. Punainen täplä ylläladassa on halli, josta kaikki alkoi.

Tästä punaisesta hallista alkoi Ekin Muovin taival. Takana näkyy osa nykyisiä tehdashalleja.

Tuulivoimaloiden osat ovat Ekin Muovin nopeimmin kasvava tuotantosuunta.

miset ovat tehneet mitä järkevintä, koska esimerkiksi...
yleensä vanhuksen tai sairaan tarpeet paremmin kuin kiireinen... Halutessaan itse...

omaisia.
Valtakirjan sisällölle on tiettyjä vaatimuksia. Valtuut-taja voi kuitenkin itse määritellä asiat, jotka valtuutus... Tois val-

kin horjuu, Ruso kertoo.
Edunvalvonnassa olevien määrän uskotaan lisääntyvän tulevina vuosina kuitenkin erityisesti siksi, että väestö vanhenee.

alkaa tulla ongelmia.
Edunvalvonnan tarpeesta voivat ilmoittaa maistraattiin sosiaali- ja terveystoimi, omaiset tai henkilö itse. Tiainen-Hyrkäs kertoo, että myös esimerkiksi...

Sirpa Ylönen

Rahan tekeminen ei ole tärkeintä

Kun toiset irtisanovat työntekijöitään, Erkki Lappi rakentaa laajennusta ja palkkaa lisää väkeä.

Virtasalmella Pieksämäellä toimivien Ekin Muovin ja RST Lappi -metalliyhtiön toimitusjohtajan Erkki Lapin yritysfilosofia ja toimintatavat poikkeavat totutuista markkinointi- ja talousviisaiden opeista. Kun moni yritys irtisanoo ja lomauttaa tuotannollisista ja taloudellisista syistä, Lappi tekee ratkaisuja, jotka eivät välttämättä ole niitä kaikkein tuottavimpia ja taloudellisimpia, ainakaan lyhyellä tähtäimellä.

1980-luvun lopulla pienestä puisesta pajasta aloittanut yritys toiminta laajentaa parhaillaan 5 000 neliön hallitiloista 8 000 neliöön ja tavoittelee sekä työntekijöiden että liikevaihdon kaksinkertaistamista kahden vuoden aikana. Pelkästään tänä vuonna on palkattu parikymmentä työntekijää. Nyt työntekijöitä on lähes 70, lähivuosina määrä saattaa nousta sataan. Laitteineen laajennukset ovat 3,5 miljoonan euron projekteja.

Lapin opeilla yrityksen ei pitäisi menestyä, ei ainakaan näin hyvin. Miten nykyinen kasvuvauhti on mahdollista?

– Sitä minäkin olen ihmetel-

Hyvä ilmapiiri ei ole kuvaushetkeä varten näytelty. Erkki Lappi juttelee Markku Häkkisen ja Mervi Siitosen kanssa.

lyt, Lappi pohtii.

Sosiaalinen oikeudenmukaisuus, kollektiivinen vastuu ja tyytyväinen asiakas ovat termejä, joita Lappi käyttää. Sosiaalinen vastuu tarkoittaa sitä, että yritys ei pyri maksimoimaan taloudellista tulostaan.

– Pehmeälle ja humanitaari-

selle johtamiselle ei ole annettu riittävästi sijaa. Sen verran yrityksen pitää tuottaa, että pystyy investoimaan ja menemään eteenpäin, dollarinkiilto silmissä tätä ei tehdä, Lappi sanoo.

Työpaikka, jossa ei tarvitse pelätä huomista, on näinä päivinä harvinaisuus. Varkautelainen **Suvi Ahlfors** aloitti työt Ekin Mu-

villa syksyllä. Taantuma ei hänen mukaansa ole ilmapiirissä tunnut. Lapin yhtenä tavoitteena onkin, ettei loukkaisi ketään, ei asiakkaita eikä työntekijöitä.

– Liekö tästä syystä Luoja jollain tavalla palkinnutkin, että toiminnalla on ollut siunausta, Lappi miettii.

Pörssiyrityt ja kvartaalitalous

ovat Lapin mukaan raadollisia. Pörssiyrityksiä ohjaa vain ja ainoastaan tuloksen tekeminen, eikä siinä ihmisyydellä ole suurtaakaan merkitystä.

Kollektiivinen vastuu näkyy tehdassaleissa. Muovipuolella on lähes viisikymmentä työntekijää eikä yhtään työnjohtajaa. Työntekijöille kerrotaan, mitä pitää tehdä ja millä aikataululla, ja aikataulu pitää.

Pörssiyrityt ovat liian raadollisia

Vastikään piti tuulivoimalan osia tehdä poikkeuksellisen nopealla aikataululla. Se tiesi pitkiä päiviä ja viikonlopputöitä. Työntekijät järjestivät työajat keskenään itse kullekin sopivaksi, ja työ valmistui ajallaan.

– Tämä ei tuotantotaloudellisesti ole ehkä paras ratkaisu, mutta se parantaa porukan yhteenkuuluvuutta. Porukassa on aina niitä, jotka kantavat vastuuta, ja se huomioidaan. Vastuunkantajia ei kuitenkaan nimetä etukäteen. Jos niin tehdään, kollektiivinen vastuu putoaa heti pois, Lappi kertoo.

Hän arvelee, että omaperäinen johtamistapa juontaa juurensa entiseen työhön kansalaisopiston opettajana. Lappi kuvaa ajat-

telutapaansa kasvatukselliseksi ja taiteelliseksi.

Jos ratkaisu ei olekaan kaiken tehokkain, työntekijät ovat tykänneet. Vaihtuvuus on yrityksessä pientä, pois lähdetään pääsääntöisesti perhesyistä. Sana on kuulunut kauemminkin: jokaiseen avoimeen työpaikkaan tulvii hakemuksia, olivat ne sitten insinöörin tai muovityöntekijän paikkoja.

Ehkä sekin on eräänlaista yhteiskuntavastuuta, että Lappi hakee työntekijöitä vain työvoimatoimiston kautta, ei koskaan leh- ti-ilmoituksilla.

– Työvoimakurssilla koulutetuista olen ottanut kaikki töihin, viimeksi 13 työntekijää. Moni firma ottaa vain parhaat päältä. Meillä on niin monenlaista työtä, että jokaiselle löytyy jotain, Lappi kertoo.

Logistiikan kannalta Virtasalmi ei ole paras paikka yritystoiminnalle, mutta työntekijöitä tältä seudulta on aina saanut hyvin. Lappi toteaa, että täällä osataan vielä arvostaa työtä.

Omalaatuinen on ollut myös Lapin periaate tehdä koko ajan monenlaisia tuotteita. Erilaisia tuotenimikkeitä on satoja kymmenissä eri tuoteryhmissä. Talousviisaat neuvovat karsimaan rönsyjä – erityisesti näinä aikoina – ja panostamaan yhteen tuotteeseen.

– Taloudellisen hyvän perässä ei ole juostu tässäkään. Olen

päättänyt, että yhtään tuotetta ei karsita. Ei, vaikka huonommin kannattaisi tai harvoin valmistettaisiin. Olen ollut lojaali asiakasta kohtaan.

Periaate näkyy varastopihalla. Yhtään muotia ei ole heitetty pois, vaikka tuotetta ei olisi pitkään aikaan valmistettu.

Monipuolisuus on ollut myös tärkeä tukijalka. Harvemmin kaikilla asiakkailla menee yhtä aikaa huonosti. Monipuolisuus näkyy myös viime aikoina voimalla laajentuneessa tuulivoimalaisneksessä. Lapin kaksi yritystä pystyvät tuottamaan tuulivoimalaan sekä metalli- että muoviosat.

Työnjohtajia ei ole lainkaan

Asiakasystävällisyyttä on sekin, että välillä tehdään muutama kappale jotain erikoistuotetta, toisinaan jopa tappiolla. Lappi toteaa, että ajoittain nämä enemmän omasta mielenkiinnosta tehdyt kokeilut poikivat kannattavaakin tuotantoa.

– Ajattelevat, että on se sen verran kylähullu, että saattaa tämänkin toteuttaa.

Lisätilojen rakennustyöt aloitettiin ennen taantumaa. Ajoitus oli lopulta useammalla tavalla onni:

rakennusmiehiä löytyy, hinnat ovat laskeneet ja toimitusajat lyhyet. Tuulivoimaloiden markkinoiden kasvu näytti tälle vuodelle jo hurjalta, mutta taantuma leikkasi kasvua laimeammaksi.

Tuo hullu saattaa senkin tehdä

– Ihan hyvä niin, pysytään paremmin mukana ja saadaan hallit valmiiksi. Siitä olen pitänyt huolen, että tuulivoimalatuotanto ei saa kasvaa yli 70 prosenttiin kokonaisliikevaihdosta, muutaakin pitää kehittää, Lappi pitää monipuolisuudesta edelleen kiinni.

Yrityksissä suunnitellaan parhaillaan sukupolvenvaihdoista. Erkin rinnalla yrityksissä on työskennellyt myös vaimo Pirkko, lähitulevaisuudessa vastuunkantoon siirtyvät nuoremmat Lapit: tytär Tatjaana ja vävy Petri. Lappi on ollut päätuotekehittäjänä, mutta nyt taloon on palkattu tulevaa silmälläpitäen lisää insinöörejä.

– Pyrin tekemään itseni tarpeettomaksi ja viettämään aikaa pappana Wernerin kanssa, Erkki Lappi toteaa pitemmän aikavälin tavoitteestaan.

Sirpa Ylönen

Sairastumiseen voi nimetä edunvalvojan

Vasta murto-osa edunvalvojista on etukäteen valtuutettuja.

Järin moni suomalainen ei ole vielä tarttunut mahdollisuuteen valita etukäteen, kuka omia

Ei kuitenkaan tiedetä tarkkaan, kuinka moni on laatinut valtuutuksen valmiiksi, koska se vahvistetaan vasta, jos valtuutaja menee huonoon kuntoon.

Omaiset usein erimielisiä

joutuu tilanteeseen, jossa ei enää pysty sitä ilmaisemaan. Se helpottaa myös läheisten ja omaisten toimintaa, sanoo erityisasiantuntija Päivi Tiainen-Hyrkäs oikeusministeriöstä.

Helsingin maistraatin holhoustoimen päällikkö Eeva-Liisa Ruso arvelee, että vahvistettujen valtuutusten määrä lisääntyy ajan kanssa. Hän uskoo, että ih-

maisaiset eivät pääse asiasta yhteisymmärrykseen, eikä asianosainen enää itse pysty ilmaise-

– Usein käy niin, että omaiset ovat hyvin erimielisiä ja heillä on epäilyjä toisiaan kohtaan. Silloin tyypillisesti määrätään yleinen edunvalvoja. Toinen tapaus on, että ei ole omaisia tai he eivät ole halukkaita tehtävään.

Läheinen ihminen tuntee

Fakta

Näin valtuutat itsellesi edunvalvojan

Edunvalvontavaltuutus tehdään kirjallisesti testamentin tapaan.

Kun valtuuttaja allekirjoittaa valtakirjan, läsnä on

Lama lisää tarvetta edunvalvontaan

Edunvalvonnan tarpeeseen tulee usein piikki lama-aikoina, kertoo Helsingin maistraatin holhoustoimen päällikkö Eeva-Liisa Ruso.

– Kun ihmiset velkaantuvat ja tulot putoavat pois, se on niin

saada päätöskyvyn vievän aivo-

Erityisasiantuntija Päivi Tiainen-Hyrkäs suosittelee, että myös nuoret ja terveet laatisivat edunvalvontavaltuutuksen.

– Se on hyvää varautumista. On turha odottaa sinne asti, kun